

## Allerheiligen en Allerzielen

### Wat zegt de Katholieke Kerk over het sterven en het leven na de dood?

Op 1 en 2 november viert de Katholieke Kerk Allerheiligen en Allerzielen.

Op **Allerheiligen** gedenken we, zoals het woord al zegt, de heiligen. Dat zijn op de eerste plaats mensen die door de RK Kerk officieel heilig zijn verklaard. Maar ook alle andere mensen die in de hemel zijn mogen we tellen bij de 'heiligen'.

Op **Allerzielen** herdenken we al onze dierbare overledenen en bidden we voor hen.

#### Waarom bidden we voor de overledenen?

Dat heeft te maken met wat de RK Kerk gelooft m.b.t. het sterven en het leven na de dood. De Catechismus van de Katholieke Kerk omschrijft de dood als "*de scheiding van de ziel en het lichaam*". Volgens het katholieke geloof is de ziel datgene wat een mens tot een levend, compleet persoon maakt. Bij de dood wordt die eenheid van ziel en lichaam verbroken. Maar die scheiding is slechts tijdelijk. Aan het einde der tijden zullen de doden weer opstaan en zal hun lichaam met hun ziel worden herenigd. Dat lichaam zal echter veranderd en verheerlijkt zijn: het lichaam dat iemand in de hemel had: het heeft de vorm van ons lichaam, maar niet de materie. Het is een volmaakt lichaam zonder pijn en verdriet.

De overledene verdwijnt dus niet in het niets en verandert ook niet meteen in iets totaal anders. De ziel blijft bestaan in afwachting van de opstanding.

**De dood is een deur.** Direct na het overlijden komt iedereen voor een persoonlijke keuze: voor God kiezen of Hem afwijzen. Ook wie tijdens zijn of haar leven niet in God geloofde of op een grote afstand van Hem stond, kan tijdens de laatste seconde alsnog voor God kiezen.

Wanneer je na je dood in Gods licht komt te staan, zie je jezelf zoals God je ziet. Je ontmoet God en je ziet je leven helder, niet zoals je het voor jezelf mooier kunt maken, maar zoals het echt was. In het licht van God zie je je zonden en kun je het bijna niet uithouden in Zijn liefde. Je bent nog niet klaar om meteen naar de hemel te gaan. De ziel moet eerst nog schoongewassen worden.

Daarvoor is het **vagevuur**. Dat is geen straf voor zonden. Het is de voltooiing van wat je in het leven niet voltooid hebt. Veel mensen sterven nog met gewoontes of pijn die hen van God en anderen afhouden, zoals egoïsme, onverwerkte en niet vergeven kwetsuren, het vasthouden aan de zonde, of een geloof dat nog niet helemaal is gegroeid. Gods liefde laat die dingen niet zomaar bestaan, in de hemel is daarvoor geen plaats. Daarom maakt Gods liefde je in het vagevuur klaar voor de hemel.

In het vagevuur is een vurig verlangen naar de liefde van God. Er zijn twee gevoelens: vreugde, wat je weet dat je gered bent en straks in de hemel komt. Maar er is ook droefheid omdat je er nog niet bent. Daarom noemen we de zielen in het vagevuur ook wel '*de lijdende kerk*'. Tegelijkertijd ben je blij dat je nog niet naar God toegaat, want je bent er nog niet klaar voor.

Wanneer we tijdens ons leven voor God kiezen, ons naar Hem toekeren en onze zonden belijden in de biecht, komen we na onze dood sneller in de hemel. Ook het lijden tijdens ons leven op aarde draagt bij tot een verkorting van de tijd in het vagevuur.

Verder heeft de **Eucharistie** een enorme kracht om de zielen van het vagevuur naar de hemel te brengen. Daarom heeft een *Uitvaartmis* zo'n enorm grote waarde voor de overledene. Ook *Misintenties* een duw richting hemel. Zielen in het vagevuur kunnen namelijk niets meer voor zichzelf doen. Om in de hemel te komen zijn ze afhankelijk van de barmhartigheid van God en van ons gebed. Je kunt het vergelijken met een voorwerp in de ruimte, dat alleen van richting kan veranderen als iets anders het een zetje geeft. Zielen kunnen alleen naar de hemel als iemand voor ze bidt. Daarom bidt de Kerk voortdurend voor de overledenen. De mensen op aarde die bidden voor de zielen in het vagevuur noemen we '*de strijdende kerk*'. Wanneer je aan een overledene denkt, bid dan voor hem of haar. Als die al in de hemel is, schuift dat gebed door naar een ander.

In de **hemel** is de alomvattende liefde van God, waarin je helemaal opgenomen bent. Het is de blijvende verbondenheid van een mens met God. Daar worden alle verlangens naar waarheid, schoonheid, liefde en vreugde vervuld, op een manier die mensen zich nu niet helemaal kunnen voorstellen. De zielen in de hemel noemen we ook wel '*de triomferende kerk*'.

De RK Kerk heeft door mensen heilig te verklaren officieel erkend dat bepaalde mensen in de hemel zijn. Maar in de hemel zijn ook alle andere mensen die direct na hun sterven hebben gekozen voor God en een zuivering hebben doorgemaakt in het vagevuur.

De **hel** is de totale afwezigheid van Gods liefde. God stuurt niemand naar de hel. Daar zitten alleen mensen die God afwijzen. Hij respecteert immers ieders vrije wil. De Kerk heeft nooit officieel gezegd dat een bepaald persoon in de hel is.

Jezus zegt: "Ik ben niet gekomen om te oordelen." Ook God zal niemand veroordelen. Hij is een **barmhartige God**. Hij is onze hemelse Vader. Hij houdt van elke mens, van al Zijn kinderen. Daarom wil Hij allen redden. Hij doet er alles aan om iemand in de hemel te krijgen. Gods barmhartigheid is voor ieder mens beschikbaar. Ook iemand die niet precies weet hoe die God moet zoeken, kan toch een verlangen naar God hebben. Dat verlangen kan de deur naar redding openen.

Bij de dood wordt de volledige betekening van iemands leven zichtbaar. De doden blijven met de levenden verbonden door de herinnering en het gebed. De katholieke traditie geeft ons de **belofte dat we elkaar ooit in de hemel zullen terugzien en dat het lichaam weer zal opstaan**. Bij alle verdriet na het overlijden van een dierbare mogen we troost en kracht putten uit deze beloften. Ze geven ons perspectief!

*Bronvermelding: In deze tekst zijn een aantal fragmenten verwerkt uit een samenvatting van "What does the Church actually teach about death?" door Daniel Esparza. (voor de oorspronkelijke tekst zie <https://aleteia.org/author/daniel-esparza/>)*